

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Nauk Historycznych

Oddziaływanie niezależnych archiwów społecznych – wprowadzenie do projektu

Magdalena Wiśniewska-Drewniak

18.04.2024

Projekt „Oddziaływanie niezależnych archiwów społecznych”
finansowany przez Narodowe Centrum Nauki, nr rej. 2022/47/D/HS3/00914

„Archiwa społeczne w Polsce – wielokrotne studium przypadku”

- ⦿ NCN
- ⦿ (2015) 2016 – 2019
- ⦿ 8 archiwów społecznych
- ⦿ wywiad, obserwacja, analiza dokumentów zastanych
- ⦿ jak funkcjonują archiwa społeczne?
- ⦿ cel: gęsty opis archiwów społecznych

Raport z przypadku

1. Wprowadzenie
 2. Profil projektu
 3. Początki
 4. Cele istnienia
 5. Siedziba
 6. Charakterystyka zasobu archiwalnego
 7. Działania podejmowane przez archiwum
 8. Struktura i współpraca
 9. Finansowanie
 10. Osoby zaangażowane w tworzenie archiwum
 11. Gromadzenie
 12. Przechowywanie
 13. Opracowanie
 14. Udostępnianie
 15. Problemy
 16. Plany na przyszłość
 17. Miejsce w ruchu archiwistyki społecznej
 18. Ocena znaczenia projektu
 19. **(Archiwum jako emocje i doświadczenie)**
- } zasobu archiwalnego

„Oddziaływanie niezależnych archiwów społecznych”

- ⊙ NCN
- ⊙ 2023-2026 (36 m-cy)
- ⊙ 4 wykonawców (PI + doktorant + 2 dodatkowych wykonawców)
- ⊙ pytania badawcze:
 - jak funkcjonują współczesne niezależne archiwa społeczne?
 - jak archiwa społeczne oddziałują na osoby z nimi związane i na najbliższe otoczenie?
- ⊙ 3 przypadki = 3 archiwa społeczne
- ⊙ opisanie + zrozumienie
- ⊙ oddziaływanie społeczne i afektywne

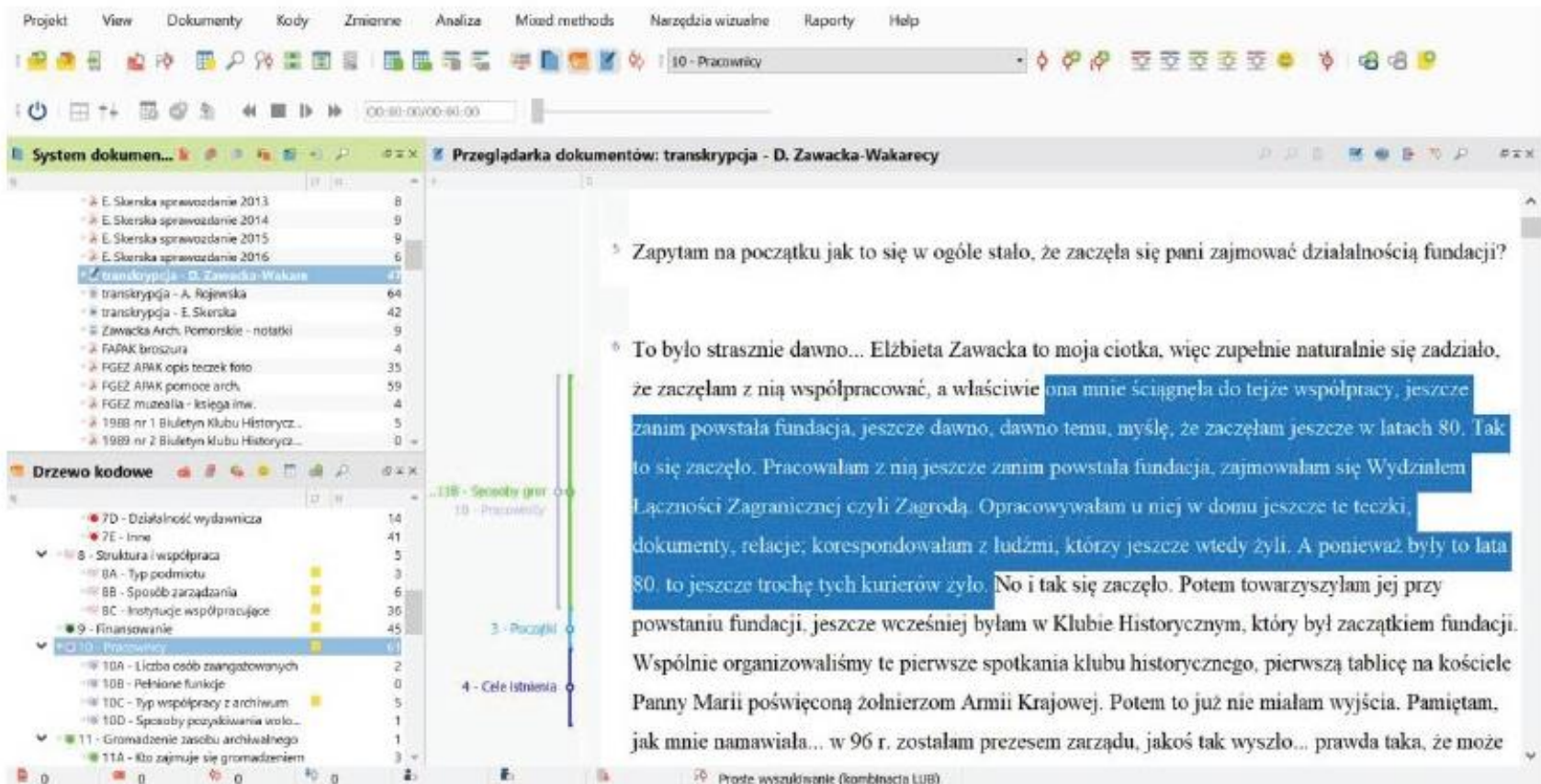

Przebieg procesu badawczego

FAZA 1

Budowanie ramy teoretycznej i analitycznej

- ⊙ = jakie mogą być te oddziaływania i jak je dokładnie zbadać?
- ⊙ studia nad literaturą + re-analiza dotychczasowych wywiadów + wywiady z ekspertami

Projekt View Dokumenty Kody Zmienne Analiza Mixed methods Narzędzia wizualne Raporty Help

System dokumen... Przeglądarka dokumentów: transkrypcja - D. Zawacka-Wakarecy

E. Skerska sprawozdanie 2013 8
 E. Skerska sprawozdanie 2014 9
 E. Skerska sprawozdanie 2015 9
 E. Skerska sprawozdanie 2016 6
 transkrypcja - D. Zawacka-Wakarecy 43
 transkrypcja - A. Rojewska 64
 transkrypcja - E. Skerska 42
 Zawacka Arch. Pomorskie - notatki 9
 FAPAK broszura 4
 FGEZ APAK opis teczek foto 35
 FGEZ APAK pomoce arch. 59
 FGEZ muzealia - listyga inw. 4
 1988 nr 1 Biuletyn Klubu Historycz... 5
 1988 nr 2 Biuletyn Klubu Historycz... 0

Drzewo kodowe

- 7D - Działalność wydawnicza 14
- 7E - Inne 41
- 8 - Struktura i współpraca 5
 - 8A - Typ podmiotu 3
 - 8B - Sposób zarządzania 6
 - 8C - Instytucje współpracujące 36
- 9 - Finansowanie 45
- 10 - Pracownicy 61
 - 10A - Liczba osób zaangażowanych 2
 - 10B - Pełnione funkcje 0
 - 10C - Typ współpracy z archiwum 5
 - 10D - Sposoby pozyskiwania wolo... 1
- 11 - Gromadzenie zasobu archiwalnego 1
 - 11A - Kto zajmuje się gromadzeniem 3

138 - Sposoby pr...
 10 - Pracownicy
 3 - Początki
 4 - Cele istnienia

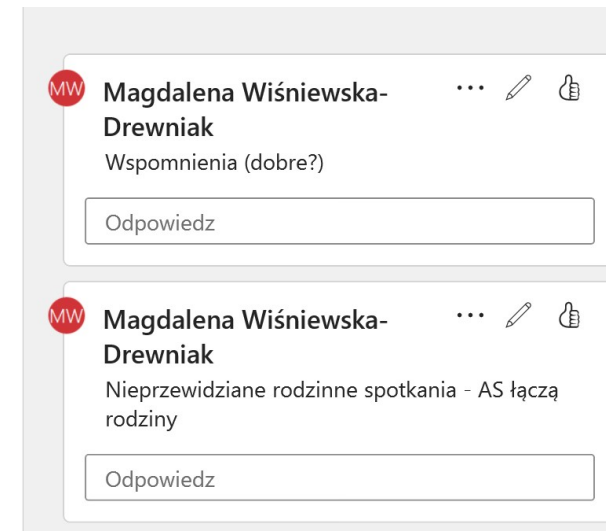
Zapytam na początku jak to się w ogóle stało, że zaczęła się pani zajmować działalnością fundacji?
 To było strasznie dawno... Elżbieta Zawacka to moja ciotka, więc zupełnie naturalnie się zadziało, że zaczęłam z nią współpracować, a właściwie ona mnie ściągnęła do tejże współpracy, jeszcze zanim powstała fundacja, jeszcze dawno, dawno temu, myślę, że zaczęłam jeszcze w latach 80. Tak to się zaczęło. Pracowałam z nią jeszcze zanim powstała fundacja, zajmowałam się Wydziałem Łączności Zagranicznej czyli Zagrodą. Opracowywałam u niej w domu jeszcze te teczki, dokumenty, relacje; korespondowałam z ludźmi, którzy jeszcze wtedy żyli. A ponieważ były to lata 80. to jeszcze trochę tych kurierów żyło. No i tak się zaczęło. Potem towarzyszyłam jej przy powstaniu fundacji, jeszcze wcześniej byłam w Klubie Historycznym, który był zaczątkiem fundacji. Wspólnie organizowaliśmy te pierwsze spotkania klubu historycznego, pierwszą tablicę na kościele Panny Marii poświęconą żołnierzom Armii Krajowej. Potem to już nie miałam wyjścia. Pamiętam, jak mnie namawiała... w 96 r. zostałam prezesem zarządu, jakoś tak wyszło... prawda taka, że może

Proste wyszukiwanie (Kombinacja LUB)

Ilustracja 2. Program MAXQDA: widok zakodowanych fragmentów wywiadu z D. Zawacką-Wakarecy

profil na Facebooku i pierwsze zdjęcia zaczęły służyć elektronicznie. I wtedy on zrobił taką prezentację tych zdjęć na tym ekranie... I to do dzisiaj nasza koleżanka wspomina, jak w dwóch przeciwległych miejscach w tej Fabryce Karabinów nagle mamy jeden głos, wtedy nieznaną kobietę: o, to jest mieszkanie na ulicy Dolnej. A wtedy z drugiego końca się odzywa głos: o, ciocia! I tu się okazało, że to były dwie osoby z tej samej rodziny, które w ogóle przyszły nie wiedząc o sobie. 17:48 no, i było: o, ciocia! o, Ola! No i one potem się spotkały, ta ją ściągnęła tutaj, była coraz większa grupa. My też zaczęliśmy się trochę bardziej angażować, nawet na zasadzie,

- cel: budowanie otwartej listy kodów służących kodowaniu treści w fazie 2.

Przebieg procesu badawczego

FAZA 2

Studia przypadków

- ⦿ badania empiryczne – terenowe
- ⦿ analiza danych zastanych + wywiady z archiwistami, darczyńcami, odbiorcami (wielokrotne wizyty w terenie)

cel:

- ⦿ opis przypadku (kontynuacja)
- ⦿ + analiza oddziaływania (tu: 4 wykonawców; wspólne kodowanie i wypracowywanie znaczeń w dialogu)

Przebieg studium przypadku (x3)

- ⊙ studia wstępne
- ⊙ kontakt z archiwum
- ⊙ kontynuacja studiów wstępnych
- ⊙ wizyta w archiwum - badania empiryczne, wywiady (wielokrotne)
- ⊙ uzupełnienie studiów wstępnych
- ⊙ przygotowanie danych do analizy
- ⊙ kodowanie
- ⊙ analiza i przygotowanie raportu z przypadku – gęsty opis archiwum

- ⊙ (2 dodatkowych wykonawców zapoznaje się z opisem przypadku)
- ⊙ wspólna re-analiza wywiadów (4 wykonawców) – analiza oddziaływań (użycie listy kodów z fazy 1.)
- ⊙ przygotowanie raportu nt. oddziaływania danego przypadku
- ⊙ (uzupełnienie listy kodów z fazy 1.)

Przebieg procesu badawczego

FAZA 3

Analiza zbiorcza i kontekstualizacja

- ⦿ zbiorcza analiza przypadków pod kątem oddziaływań
- ⦿ kontekstualizacja z literaturą dot. np. zwrotu afektywnego, archiwów społecznych, oddziaływań archiwów, *serious leisure...*
- ⦿ powrót do literatury analizowanej poprzednio + eksploracja nowych wątków

Wyzwania

⦿ finansowanie

- takie badania są drogie
- wymagania agencji finansującej (raporty, Open Access, rezultaty w obiegu międzynarod., zarządzanie danymi badawczymi...)

⦿ b. duża ilość danych

- program do wspomaganie analizy danych badawczych
- plan zarządzania danymi

⦿ żmudny proces przygotowywania danych do analizy (zwł. transkrypcje)

⦿ badanie empiryczne – kontakt z ludźmi

- zależność od informatorów (np. możliwość rezygnacji)
- wymagające emocjonalnie

Możliwości

- ⊙ dotarcie do informacji, których nie ma nigdzie indziej – potęga rozmowy!
- ⊙ ponowne użycie gęstego opisu archiwów
 - AS są bardzo zmienne i dynamiczne, ale gęsty opis zostaje
 - m.in. do studiów porównawczych
 - też do analizy przez innych naukowców
- ⊙ twarde dane, że archiwa to coś więcej (nie tylko społeczne!)

- ⊙ stymulacja badań and archiwami społecznymi
- ⊙ stymulacja badań nad oddziaływaniem archiwów
- ⊙ stymulacja badań empirycznych w polskiej archiwistyce

Dziękuję za uwagę!

magwis@umk.pl

www.wisniewska-drewniak.com